

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประสิทธิภาพ การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจากนโยบายภาครัฐสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น และแนวทาง แก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจากนโยบายภาครัฐสู่การปฏิบัติ ในระดับท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็น การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของประเทศไทยในอาเซียน โดยมุ่ง ศึกษาประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ความสอดคล้องของนโยบายภาครัฐด้านการท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหา การท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น
2. การรับรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับนโยบายภาครัฐด้านการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น ของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ศักยภาพและความพร้อมในระดับท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวตามนโยบายของ ภาครัฐ
4. การประสานงานและร่วมมือกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นเพื่อการ พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามนโยบายของภาครัฐ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Quantitative and Qualitative Research) โดยการวิจัยเชิงปริมาณมุ่งศึกษาปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยว และประสิทธิภาพในการ นำนโยบายภาครัฐด้านการท่องเที่ยวไปสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่นในกรณีศึกษา อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพมุ่งศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและเพิ่ม ประสิทธิภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวจากนโยบายภาครัฐสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 4 กลุ่มหลัก ได้แก่

1. บุคลากรภาครัฐในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ องค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เทศบาลอำเภอหัวหิน และองค์การ บริหารส่วนตำบลในอำเภอหัวหิน
2. ผู้ประกอบการและบุคลากรในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวใน อำเภอหัวหิน ได้แก่ ธุรกิจที่พัก ธุรกิจบริการอาหารและเครื่องดื่ม ธุรกิจสินค้าที่ระลึก ธุรกิจเพื่อ สุขภาพและความงาม และธุรกิจกีฬาและนันทนาการ ในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3. นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวอำเภอหัวหิน ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยดูจากสถิตินักท่องเที่ยวปี 2555 พบว่า มีนักท่องเที่ยวทั้งสิ้น จำนวน 4,115,740 คน แบ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 3,249,413 คน คิดเป็นร้อยละ 78.95 และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวน 866,327 คน คิดเป็นร้อยละ 21.05 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด (กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555)

4. ประชาชนท้องถิ่นในอำเภอหัวหิน นอกเหนือจากประชากรข้อ 1 และ 2

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเชิงปริมาณกำหนดที่ 400 ตัวอย่าง ที่ค่าความเชื่อมั่น 95 และค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ตามสูตรของทาโร ยามาเน่ 1973 โดยแบ่งสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างตามความเหมาะสมของขนาดกลุ่มประชากร ได้แก่

1. บุคลากรภาครัฐ ร้อยละ 10 (40 ตัวอย่าง)
2. ผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ ร้อยละ 20 (80 ตัวอย่าง)
3. ชุมชนท้องถิ่น ร้อยละ 20 (80 ตัวอย่าง)
4. นักท่องเที่ยวชาวไทย ร้อยละ 40 (160 ตัวอย่าง)
5. นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ร้อยละ 10 (40 ตัวอย่าง)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 4 กลุ่ม ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ บุคลากรภาครัฐ ผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว และชุมชนท้องถิ่น ตามสัดส่วนที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

เครื่องมือในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ซึ่งแยกเป็น 2 ชุด สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ และสำหรับภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่น

แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ภูมิลำเนา เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน
2. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน (ปัญหา) และข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามสำหรับภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ประสบการณ์การทำงานด้านการท่องเที่ยว

2. ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจากนโยบายภาครัฐสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

1) ความสอดคล้องของนโยบายภาครัฐด้านการท่องเที่ยวกับสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น

2) การรับรู้ ความเข้าใจ และการยอมรับนโยบายภาครัฐด้านการท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่นของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3) ศักยภาพและความพร้อมในระดับท้องถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวตามนโยบายของภาครัฐ

4) การประสานงานและร่วมมือกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามนโยบายของภาครัฐ

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน (ปัญหา) และข้อเสนอแนะ

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม มีขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแบบสอบถาม

2. การนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน และตัวแทนจากกลุ่มประชากรเพื่อตรวจสอบและแสดงความคิดเห็น

3. การปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและตัวแทนจากกลุ่มประชากร และนำไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแบบสอบถามละ 30 ชุด ตามสัดส่วนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งฉบับเท่ากับ 0.902 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับภาครัฐภาคเอกชน และชุมชนท้องถิ่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.920 ก่อนนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริงในพื้นที่กรณีศึกษา

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อประสิทธิภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจากนโยบายภาครัฐสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ด้วยเกณฑ์ของเบสท์ (Best , 1977) ดังนี้

1.00-1.49 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยน้อยที่สุด

1.50-2.49 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยน้อย

2.50-3.49 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยปานกลาง

3.50-4.49 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยมาก

4.50-5.00 หมายถึง ระดับความเห็นด้วยมากที่สุด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน (ปัญหา) และข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดกลุ่มข้อมูล การแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ บุคลากรภาครัฐ ผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ และชุมชนท้องถิ่น ในอำเภอหัวหิน ดังที่กล่าวแล้วในประชากรสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่

1. ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, เทศบาลเมืองหัวหิน, ตำรวจท่องเที่ยวเมืองหัวหิน จำนวน 10-15 คน

2. ผู้แทนสมาคมต่างๆ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน ได้แก่ สมาคมการท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำสมาคมธุรกิจร้านอาหารและภัตตาคาร สมาคมโรตารีหัวหิน สมาคมธุรกิจโรงแรม ธุรกิจที่พัก ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจสินค้าที่ระลึก และธุรกิจนันทนาการ จำนวน 10-15 คน

3. ผู้แทนชุมชนท้องถิ่นในอำเภอหัวหิน จำนวน 10-15 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นเป็นจำนวน 30-45 คน ทั้งนี้จำนวนกลุ่มตัวอย่างอาจมากกว่าหรือน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดข้างต้น ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ให้ข้อมูลและความครบถ้วนของข้อมูลในประเด็นที่ต้องการศึกษา

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งประเด็นในการสัมภาษณ์และประชุมกลุ่มย่อยเกี่ยวกับปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ประสิทธิภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวจากนโยบายภาครัฐสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น และแนวทางการแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจากนโยบายภาครัฐสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น ได้แก่ สภาพและสาเหตุของปัญหา ความสอดคล้องของนโยบายภาครัฐกับสถานการณ์การณ์การท่องเที่ยวและปัญหาในระดับท้องถิ่น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เพื่อนำไปสู่

การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวและเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยในอาเซียน

การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึกและการประชุมกลุ่มย่อย

นำผลการวิจัยเชิงปริมาณจากแบบสอบถามมากำหนดหัวข้อหรือประเด็นในการสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่มย่อย หลังจากนั้น นำประเด็นที่ได้เสนอผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย เพื่อปรับปรุงและนำไปใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกและการประชุมกลุ่มย่อย

การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการจัดกลุ่มข้อมูลที่ได้ตามประเด็นที่ต้องการศึกษา และวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่ได้รับ เพื่อนำมาสรุปเป็นข้อมูลตามประเด็นการสัมภาษณ์ เพื่อนำไปสู่การตอบคำถามและวัตถุประสงค์การวิจัย

ตารางที่ 3.1 สรุปวิธีวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูล และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ลำดับ	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
การวิจัยเชิงปริมาณ				
1	กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ที่ค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (ทาโร ยามาเน่ 1973) โดยแบ่งสัดส่วนเป็นบุคลากรภาครัฐ ร้อยละ 10 (40 ตัวอย่าง), ผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ ร้อยละ 20 (80 ตัวอย่าง), นักท่องเที่ยวชาวไทย ร้อยละ 40 (160 ตัวอย่าง) นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ร้อยละ 10 (40 ตัวอย่าง) และชุมชนท้องถิ่น ร้อยละ 20 (80 ตัวอย่าง)	แบบสอบถาม (Questionnaires)	สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)	สามารถระบุปัญหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และประสิทธิภาพและปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจากนโยบายภาครัฐไปสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 3.2 สรุปวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูล และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ลำดับ	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	เครื่องมือ	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
การวิจัยเชิงคุณภาพ				
2	<p>ภาครัฐ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยว ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, เทศบาลเมืองหัวหิน, ตำรวจท่องเที่ยวเมืองหัวหิน จำนวน 10-15 คน</p> <p>ภาคเอกชน ผู้แทนสมาคมต่างๆ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ สมาคมการท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำ สมาคมธุรกิจร้านอาหารและภัตตาคาร สมาคมโรตารีหัวหิน สมาคมธุรกิจโรงแรม ธุรกิจที่พัก ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจสินค้าที่ระลึก และธุรกิจนันทนาการ จำนวน 10-15 คน</p> <p>ชุมชนท้องถิ่น และผู้แทนชุมชนท้องถิ่นซึ่งเป็นพื้นที่หลักด้านการท่องเที่ยวในอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 10-15 คน</p>	<p>การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)</p>	<p>การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)</p>	<p>ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาการท่องเที่ยวจากนโยบายภาครัฐสู่การปฏิบัติในระดับท้องถิ่น อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์</p>

สถิติที่ใช้ในการประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้

1. ค่าความถี่ (frequency : f)
f แทน ค่าความถี่แต่ละตัวแปร

2. ค่าร้อยละ (Percentage :P)

$$P = \frac{X \times 100}{N}$$

P	แทน	ค่าร้อยละ
X	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละรายการ
N	แทน	จำนวนทั้งหมด

3. ค่าเฉลี่ย (Mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
N	แทน	จำนวนทั้งหมด

4. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
X	แทน	คะแนน
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนข้อมูล
$\sum$	แทน	ผลรวมของข้อมูล

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ อัลฟา (α -coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ